

Dynamisch Perspectief

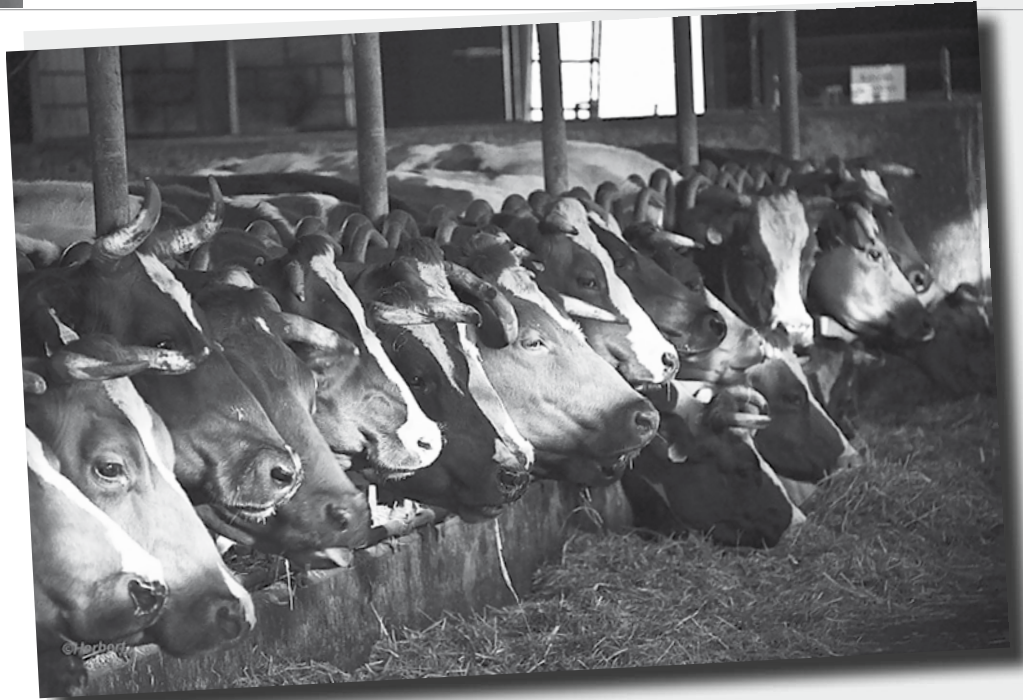
Ledenblad van de Vereniging voor
Biologisch-Dynamische Landbouw & Voeding

Kippen houden van voetbal en Bach
BD-dating
Natuurderij KeizersRande start op 185 hectare
Demeter: keurmerk met ambitie

om potentiële afnemers van Demeter producten mee te nemen in de dynamische denk- en werkprocessen van individuele boeren die geïnspireerd zijn door het antroposofische wereldbeeld van Steiner, zijn landbouwcurcusus en alles wat de hieraan verbonden beweging heeft voortgebracht. En tegelijk blijven we onderzoeken welke aspecten die hieruit voortkomen – zoals resultaten van werken met zaikalenders, de invloed van hoorns op de spijsvertering van koeien – controleerbare feiten opleveren die we wel in algemene publiekscommunicatie onder ons keurmerk kunnen opnemen.

Als Demeter wil groeien, dan zullen we het als een keurmerk moeten behandelen zoals het EKO-keurmerk, feiten overal op dezelfde wijze benoemen, en winkeliers en merkenleveranciers die onzin verkopen over Demeter berispen en opleiden. We zullen consumenten moeten informeren over de feiten en hen via Open Dagen en interviews inspireren vanuit de meer levensbeschouwelijke en persoonlijke kant van BD-landbouw zodat een ieder zelf zijn eigen conclusie kan trekken. De mixed zone is wat mij betreft een verboden gebied. ☹

Mensen hebben hoo

Age Opdam, boer op De Gennepshoeve

Toen ik in Dynamisch Perspectief het artikel las over dating voor boeren en ook het artikel over koeien met hoorns gingen mijn gedachten terug naar het moment waarop ik verliefd werd op koeien.

Het is ruim 25 jaar geleden, dat ik op de Velluwe werkte en met een groep kinderen uit de stad bij een boerderij kwam waar de ge-

hoorde roodbonte MRIJ koeien nog op de grupstal stonden. Geen BD-bedrijf, maar een bedrijf in de traditie van een gereformeerde familie op de zoom van zand en veen. Die koeien hadden een enorm effect op mij en ook op de kinderen, die misschien wel voor het eerst een koe zagen.

Denkend in een biografisch drieluik was dit voor mij het eerste luik dat vooruit verwees naar het derde luik, mijn huidige werk als

boer. Bij ons op de Gennepier Hoeve in Eindhoven, gelegen in het beekdal van Dommel en Tongelreep, staan ruim dertig roodbonte gehoornde MRIJ melkkoeien in een potstal. Met hun karakteristieke gehoornde koppen maken ze indruk op de meer dan dertigduizend bezoekers per jaar. Stieren, het zijn allemaal stieren zeggen de kinderen of soms de ouders tegen de kinderen. Laat onze stier, die het hele jaar tussen de koeien loopt, om veiligheidsredenen nu net geen hoorns hebben.

Via dat bedrijf op de Veluwe, het bedrijf van Sake Gerritsen in Doldersum, de vakgroep alternatieve landbouw in Wageningen en de Zonnehoeve in Zeewolde is mijn liefde en fascinatie voor BD en hoorns zeer intens geworden. Ook al is onze stadsboerderij als

Hoorns nodig

biologisch bedrijf van start gegaan, zijn we van meet af aan in de kern een, zij het nog niet gecertificeerd, BD-bedrijf. Dus stond de keuze ruim 8 jaar geleden voor de aankoop van een gehoornde veestapel niet ter discussie. Twee aangekochte groepen met jammer genoeg een deel Holstein bloed bevolkten toen ons bedrijf. Vele malen heb ik me sindsdien afgevraagd of mijn keuze wel de juiste was. In het begin kampten we met veel

Er is ontzettend veel behoefte aan zuivel en vlees van gehoornd vee

stootproblemen door de gemene Holstein hoornstand met als gevolg een zeer onrustige kudde, zelfs met koeien die we vanwege stootwonden hebben moeten afvoeren. Met veel moeite kon ik dat nog uitleggen aan bezoekers en medewerkers. Ik had een doel, maar was dit wel haalbaar? Een brandrode gehoornde MRIJ als landschapskoe fokken uit de aangekochte veestapel.

Fokken is voor de lange termijn en we zijn er nog lang niet, maar heel langzaam begint er een eenduidiger beeld in de stal te ontstaan. Een donkerrode kleine compacte koe met naar binnen gebogen hoorns, en een productie van iets minder dan 5000 liter uit grasklaver, GPS-gerst en beekdalhooi. En rust, gelukkig steeds meer rust in het koppel.

Deze gehoornde koeien dwingen respect af en maken indruk. Wij zien dat hier iedere dag. Net zo min als ik koeien hoorns zou willen onthouden zou ik de vele mensen die hier komen gehoornd vee willen onthouden. Mensen, kinderen kennen het niet meer: koeien niet, koeien met hoorns niet, voedselproductie niet.

Maar er is nog iets anders. Naast wat je aan

mensen laat zien, is er nog datgene wat je ze meegeeft in de voeding. Over de hoorns is veel gezegd binnen de BD-landbouw. De begrenzing en de gevoelige gerichtheid zijn belangrijke toegedichte kwaliteiten, net als de harde hoorn, sterk doorbloed en gericht op omgeving én binnenwereld. Er wordt ook gesproken over de extra kwaliteit van de melk. Is dat meetbaar, is dan natuurlijk altijd de vraag. Nog niet, zou ik zeggen, de wetenschap kan het namelijk ook niet uitsluiten. Maar kijk eens naar de kwaliteiten van de hoorns en de enorme ongerichtheid van de samenleving, waar begrenzing, afsluiting en gevoeligheid volledig uit balans zijn geraakt. Mensen zijn hooggevoelig, maar kunnen binnenwereld en buitenwereld niet meer scheiden, kunnen de vele verleidingen en prikkels niet meer los zien van hun eigen verlangens en doelen. Problemen stapelen zich op. Mensen accepteren zelfs geen grenzen en geen beperkingen meer. Weten geen maat meer. In deze gedachtegang is er zo ontzettend veel behoefte aan zuivel, vlees en mest van gehoornd vee. En is het gebruik van preparaten, waarbij de hoorns een belangrijke rol spelen, misschien voor de voedselkwaliteit toch van grotere waarde dan men soms denkt?

Bovendien heeft het energieveld of het vormveld van het rund ook steeds meer moeite om in z'n volledigheid tot expressie te komen. Gehoornd vee, zoveel mogelijk naar haar aard gehouden, biedt daartoe gelukkig nog wel de mogelijkheid. Zo blijven rund en mens in vorm. 🐄